

nouiny

KRAKOVAN A BOŽCE

ČERVEN 1994

VYDÁVÁ: OÚ KRAKOVANY

č. 5

750 LET

KRAKOVANY MALOVANY

Jsou různá výročí. Výročí zrodu a skonu, vzniku a zániku, objevu a zkázy, mírové a válečné, radošné a smutné, místní a světové...

Občany Krakovan však v této době zajímá 750 té výročí existence Krakovan; nebot první písemné historické záznamy o Krakovanech jsou z roku 1244.

Byla to doba českého krále Václava I., jeho sestry Anežky, která se vzdala jako milosrdná sestra královského titulu. /Později se stala blahoslavenou a v roce 1989 byla prohlášena za svatou Anežku českou papežem Janem Pavlem II. / Nelze opomenout jeho syna Přemysla Otakara II., který se zapsal do dějin českých zemí jako král železný a zlatý. V Evropě existovala římskokatolická inkvizice, která pronásledovala nevěřící a trestala kacíře. Mongolští Tataři ze střední Asie vpadli do Ruska, Ukrajiny, Polska a dostali se až na Moravu.

O sídlování našeho kraje začalo v dřívějším čase, ale o tom nemáme písemné údaje. Podle historických bádání to byly zřejmě vhodné podmínky jako voda, půda, lesy, které umožnily původním obyvatelům, aby se u nás usídlili.

V prvních červencových dnech oslaví Krakovany 750 let své existence. Bude to významná událost.

Co mohou krakovaniští občané při příležitosti těchto oslav udělat? Především se oslat zúčastnit. Zastavit se na chvíli a vzpomenout na původní osídlovatele a pozdější obyvatele Krakovan. V duchu vyslovit obdiv, že přes těžké klimatické a hospodářské podmínky se u nás usadili a naši obec založili. Účast občanů na oslavách prokáže, jak si své obce váží a jaký vztah mají ke svému domovu. Beseda s rodáky je vhodnou příležitostí upřímně si pobesedovat se svými známými. Mladí lidé by se měli seznámit s historií své obce, zbavit se lhostejnosti a rovněž se zajímat o budoucnost a perspektivu Krakovan, o záměry obecního zastupitelstva na další léta. Občané by měli upravit okolí svého domku nebo bytu, aby zářilo čistotou, aby byly Krakovany "malovaný" a přivítaly účastníky oslav čisté a krásné. Oslava výročí není záležitostí jenom obecního zastupitelstva, ale všech občanů Krakovan.

ERB vladky WEZZELA-VESELA z Krakovan

Červená liška ve stříbrném poli. V klenotu erbu tatáž liška v červené barvě. Přikrývadlo v barvě neurčené.

Program oslav je bohatý. Obsahuje kulturní, sportovní a zábavnou část. Ke stěžejní části programu patří slavnostní zasedání obecního zastupitelstva za účasti přizvaných hostů. Na tomto zasedání bude jistě vzpomenuto těch, kteří pro Krakovany něco užitečného udělali; těch, kteří se tohoto výročí nedožili.

Obecní zastupitelstvo se bude určitě zabývat nejen historií, ale i budoucností a perspektivou dalšího rozvoje obce s cílem, aby se Krakovany staly přední obcí okresu Kolín ke spokojenosti občanů.

Práce obecního zastupitelstva a ostatních pořadatelů spojená s organizací a zajištěním oslav bude velmi náročná. Přejeme jim proto hezké počasí, dobrou účast, příjemnou náladu, vysoký elán a úspěch v jejich obětavé práci!

ZPRÁVY A INFORMACE

OBEVNÍHO ÚŘADU KRAKOVANY

V dnešních zprávách a informacích vás opět stručně seznámíme s nejaktuálnějším děním v obci.

1/ Přestavba části mateřské školy na zdravotní středisko

OZ rozhodlo na svém jednání dne 10.5. 94 vypovědět p. Hurkovi smlouvu o pronájmu nebytových prostor v MŠ z důvodů zrušení pracovních míst ve výše uvedené provozovně. Pan Hurka předá pronajaté prostory v MŠ zpět obci k 30.6. 94. Dále OZ rozhodlo v souvislosti s výše uvedenou výpovědí a po dohodě s MUDr. Kučerou i MUDr. Janurovou rekonstruovat prostory v MŠ doposud užívané p. Hurkou na zdravotní středisko. Rekonstrukce proběhne v době prázdnin a již v září se počítá s otevřením zdravotního střediska. Středisko bude po přestavbě splňovat všechny požadavky kládené zákonem na zařízení tohoto druhu. Ve středisku bude ordinovat 3x týdně praktický lékař MUDr. Kučera a v zatím blíže neurčené ordinační době i dětská lékařka MUDr. Janurová. Dále bude ve zdravotním středisku působit po celý týden rehabilitační sestra, která bude ošetřovat pacienty z celého týneckého obvodu. Realizaci tohoto záměru výrazně pokrocíme v plnění sociálního programu obce a hlavně poskytneme zejména starším občanům také potřebnou službu v místě jejich bydliště.

2/ Rekonstrukce a modernizace poštovního úřadu.

Záměr rekonstruovat a modernizovat poštovní úřad jsme vám sdělili již v minulém čísle našich novin. Nyní přidáváme několik upřesňujících informací.

Rekonstrukce a modernizace poštovního úřadu financovaná OSP Kolín proběhne v červenci a srpnu. V rámci rekonstrukce bude poštovní úřad rozšířen i o prostory doposud užívané dětskou lékařkou. Po dobu rekonstrukce bude poštovní úřad přemístěn do bývalého bytu pí. Kucké v prvním patře budovy. Hlavním cílem rekonstrukce je výrazné zkvalitnění a rozšíření poskytovaných služeb.

3/ Instalace telefonní budky.

Rovněž se záměrem instalace telefonní budky /na mince/ jste byli seznámeni v minulém čísle novin. Telefonní budka bude umístěna v bezprostřední blízkosti pošty. V současné době jsou provedeny veškeré přípravné práce a telefonní budka bude instalována v nejbližších dnech.

4/ Výstavba místních komunikací.

Na svém jednání dne 7.6. 94 OZ rozhodlo vypsat konkurenční řízení na výstavbu místních komunikací včetně první části asanace skládky TKO v Krakovanech. Jedná se o dokončení penetrace ulice "k lesu" /v prostoru skládky/ a o vybudování zpevněných vjezdů v dolní části obce. Po dokončení penetrace ulice "k lesu" bude střed Krakovan propojen s okrajem Božce kvalitní zpevněnou komunikací. Tato komunikace jednak zpřístupní prostory určené v územním plánu obce k výstavbě rodinných domků, jednak bude využita při výstavbě splaškové kanalizace v "božecké ulici" jako objížďková cesta.

Vybudování zpevněných vjezdů v dolní části obce umožní popelářským vozům zajíždět až k domům vzdáleným od silnice několik desítek metrů.

První část asanace skládky TKO v Krakovanech bude spočívat v odvozu odpadu navršeného nad úroven terénu na skládku v Týnci n. Labem a v srovnání celého prostoru skládky. Tyto práce budou zahájeny ihned po skončení konkurenčního řízení v červenci letošního roku.

5/ Zprovoznění protipožární nádrže pod domem p. Trojana.

Na jaře letošního roku vznikl v obci místní rybářský spolek. Tomuto spoluobec propachovala obecní rybník v dolní části obce při silnici na Bělušice. Vzápětí se potvrdilo, že aktivní společenské organizace jsou "tmelem" života v obci. V následujícím případě přišli rybáři s iniciativou na zprovoznění dlouhá léta neužívané a velmi zanedbané protipožární nádrže pod domem p. Trojana. Obec s výše uvedenou iniciativou souhlasila za podmínky, že voda z nádrže a přívodového potrubí nepodmáčí okolní pozemky. Ihned po udělení tohoto souhlasu rybáři nádrž vyčistili a opravili stavido. Dnes už je nádrž napuštěna a voda v ní zatím okolním pozemkům neškodí. Díky této iniciativě získala obec další protipožární nádrž a rybáři druhou "louži" pro provozování svého koníčka.

6/ Projekt ČOV a kanalizace v obci.

V posledních týdnech došlo ke skluzu na projektu ČOV a kanalizace. Skluz je způsoben nekonstruktivním jednáním několika vlastníků půdy, kteří odmítají dát souhlas k vedení kanalizačního potrubí přes své pozemky. V případě, že nedojde během června k dohodě, bude muset obec požádat stavební úřad o vydání rozhodnutí na základě kterého bude stavba povolena i přes nesouhlasné stanovisko výše uvedených vlastníků. Vydání takového rozhodnutí by si však vyžádalo řízení trvající cca 6 měsíců a díky tomu by došlo k oddálení dohotovení projektu. Věříme, že k dohodě s vlastníky nakonec dojde a pro obec tolik potřebná stavba nebude zbytečně pozdržena.

7/ Zavedení popelnic v obci.

Problematika spojená se zavedením popelnic v obci byla podrobně rozebírána v minulých číslech novin. Z tohoto důvodu budeme dnes velmi struční.

Znovu upozornujeme občany, že skládka bude k 30.6. 94 uzavřena.

Na obecním úřadě se prodávají známky na popelnice. Svoz popelnic bude zahá-

jen od začátku července. O přesném termínu zahájení svazu budete včas informováni v obecních vývěskách a místním rozhlasu.
Stávající skládka TKO bude od 1.7. 94 otevřena pouze jednu sobotu v měsíci a bude přijímat pouze železný šrot.
Veškeré další informace získáte na obecním úřadě.

8/ Oslavy založení obce.

Oslavy výročí 750 let založení obce se uskuteční ve dnech 1.-3.7. 94. Do každého domu bude doručena pozvánka s podrobným programem oslav. Vzhledem k tomu vás s programem oslav nebudezme seznamovat v našich novinách. Podrobněji se zmíníme pouze o srazu krakovanských rodáků. Sraz se uskuteční v pátek 1.7. 94 od 19,30 hod. v pohostinství "U Rohlíčků" a bude spojen s oficiálním zahájením oslav. Po celý večer bude vyhrávat k poslechu i tanec taneční orchestr Akord Uhlišské Janovice. Hlavním cílem srazu rodáků je umožnit setkání lidem, kteří se neviděli třeba i několik desítek let. Z tohoto důvodu se na vás obracíme s prosbou o pozvání všech svých přátel a známých na sraz. Pochopitelně i na vaši osobní účast se velmi těšíme. Svojí účasti nám nejlépe pomůžete zajistit důstojný průběh srazu i celých oslav. Předem děkujeme za pochopení a věříme společně s vámi, že i počasí se během oslav usměje na Krakovany malovaný.

SBOR DOBROVOLNÝCH HASICŮ

V rubrice, ve které představujeme organizace a strany působící v naší obci, vás seznámíme se spolkem s zřejmě nejstarší tradicí - Sborem dobrovolných hasičů /SDH/.

Předem se omlouváme /vzhledem k vyhrazenému prostoru v novinách/ za to, že nepostihneme všechny dějinné události a vynásnažíme se vybrat alespoň ty nejdůležitější.

Sbor dobrovolných hasičů byl založen r. 1885. O činnosti spolku od jeho založení až do r. 1920 nejsou zachovány žádné záznamy. Starostou sboru se stává p. Pavel Čábelá, rolník z Krakovan č. 13.

Za přispění SDH byl v sadě pod budovou církevního sboru postaven pomník obětem první světové války. V tomto období se v obci rozvíjela kulturně ochotnická činnost, v níž byli zastoupeni i příslušníci SDH. V r. 1931 vystavěl sbor novou hasičskou zbrojnici, měl 18 členů činných a 95 přispívajících, z nichž mnozí se zúčastnili župního sjezdu i místních cvičení, event. zásahů u požárů. Samaritánskou činnost zastával p. Eduard Nedobytý.

V polovině třicátých let byl starostou nadále p. Pavel Čábelá, velitelem p. Josef Tlučhoř. V r. 1939 funkci starosty zastával p. Václav Rohlíček. V tomto období se členové účastnili požadovaných technických cvičení, dle zápisů z kroniky k požáru v místě ani okolí nedocházelo.

První členská schůze po osvobození se konala v srpnu 1945 v hostinci U Rohlíčků. Prvním poválečným předsedou se stává p. Václav Rohlíček a velitelem p. Josef Polák, který je na valné hromadě v r. 1951 zvolen předsedou. Sboru je přidělen autobus. Na valné hromadě konané v listopadu r. 1954 se stává předsedou p. Václav Mrštík. Členská základna čítá 37 činných členů. Sbor pořádá pravidelně taneční veselice a v některých letech i maškarní průvody obcí. Provádí preventivní prohlídky komínů a v letním období žnové hlídky.

V r. 1958 je předsedou p. Josef Burian, velitelem p. František Jukl. V roce následujícím zemřel p. Eduard Nedobytý, jehož rakev s tělesnými

ostatky byla vezena na požární stříkačce.

V r. 1961 se stává předsedou p. Václav Semenec. Okrskového cvičení v Týnci n. Labem se nás sbor účastní v r. 1966 a obsazuje třetí místo.

V r. 1969 byl zvolen předsedou p. Jaroslav Kolínský, velitelem p. Jan Koláčný. V tomto období měl sbor zhruba 32 členů. Jsou prováděna námětová cvičení za účelem vyzkoušení pohotovosti sboru. V září r. 1975 zasahovala místní jednotka při likvidaci požáru sušičky obilí v místním JZD. V časném zásahem vznikla jen nepatrná škoda.

V r. 1976 byl uspořádán maškerní průvod obcí s poměrně velkým počtem /asi 70/ masek. Na akci se podíleli kromě požárníků též sportovní oddíl i ostatní občané. Na závěr tohoto roku byl na výroční schůzi zvolen předsedou p. Václav Dostál, v roce následujícím pak velitelem p. Vladimír Oberreiter.

Začátkem osmdesátých let svaz uvádí celkem 42 členů. Předsedou je opět p. Jaroslav Kolínský. Členové se účastní okrskových cvičení a školení. Jsou pořádány plesy i jiné veselice. Činnost vyvíjí i družstvo mladých požárníků, které se účastní různých soutěží.

Koncem r. 1983 byl na výroční schůzi zvolen předsedou p. Leopold Šlapák. Organizace čítala 56 členů včetně mládeže. Uznání za dlouholetou činnost obdržel p. Václav Semenec. Požárníci pomáhali při likvidaci lesního požáru v Uhlišské Lhotě, zúčastnili se okrskové soutěže, kde obsadili 3. místo. Opouti v r. 1984 proběhlo vystoupení místního svazu s programem, kde byla použita stará i tehdy současná technika.

V r. 1985 uspořádala organizace oslavu 100. výročí založení sboru. Po slavnostním nastupu jednotek okrsku prošel průvod obcí i s požární technikou, která byla posléze předvedena na hřišti. Zároveň k tomuto výročí uspořádala základní škola výtvarnou soutěž dětí na téma "Požární ochrana dříve a nyní očima dětí".

Od r. 1986 je předsedou opět Václav Dostál. Po jeho odstoupení v r. 1989 se této funkce ujal Bohuslav Černý.

V r. 1990 se vrací hasiči ke svému původnímu názvu organizace. Z ekonomických důvodů je rušeno družstvo mladých požárníků. Nastává období krize a hromadný výstup členů ze spolku. V r. 1991 má SDH 21 členů.

Období stagnace se snad podařilo zažehnat v r. 1994. Dokladem toho může být oživení činnosti od počátku roku. Sbor uspořádal ples, provedl preventivní prohlídky komínů, organizoval pálení čarodějníc, vyslal funkcionáře na školení ve svých profesích.

V neposlední řadě akcí pořádaných v tomto roce je vystoupení hasičů u příležitosti oslav založení obce.

Předsedou sboru je p. Jiří Janíček. Základna čítá 29 členů.

Na závěr nezbývá než přát Sboru dobrovolných hasičů, aby navázal na svou dlouhou úspěšnou minulost.

NA NÁVSTĚVĚ U VOJTIŠKŮ

V jedné malé uličce v naší obci vzniká krásná každodenní potřeby. Zvědavost pracovníků redakční rady byla tak velká, že tuto uličku navštívili a zazvonili u dveří dílny manželů VOJTIŠKOVÝCH.

Zastihli jsme jen pana Vojtíška a zeptali se:

MUŽETE NÁM ŘÍCI NĚCO O VASÍ PRÁCI ?

VÍME, že KERAMIKA NENÍ JEN VAŠÍM ZAMĚSTNÁNÍM, ALE I KONÍČKEM...

V naší dílně vyrábíme užitkovou keramiku, to znamená jídelní servisy, kávové servisy, vázičky, džbány, cukřenky, slánky a podobně.

JSTE OBA KERAMICI ?

Já ne. Jen manželka, ta absolvovala keramickou školu v Bechyni. Já jsem chemik.

KDE JSTE PRACOVALI NEŽ JSTE ZALOŽILI SVOJÍ DÍLNU ?

Oba jsme pracovali v podniku Umělecká řemesla Praha, jako keramici. V roce 1988 jsme se přistěhovali do Krakovan a zde jsme již uvažovali o vlastní dílně. Dnes je náš sen již skutečností.

JAK VÁM JDE ODBYT ?

Jsme spokojeni. Objednávky plníme podle přání zákazníka a nemůžeme si stěžovat na jejich nedostatek. Pokud je to možné, snažíme se každému zákazníkovi splnit jeho přání.

Ještě malá zvědavá otázka VAŠE RODIŠTĚ?

Manželka pochází z Blatné v jižních Čechách a já jsem Pražák.

Panu Vojtíšku, jménem našich novin děkujeme a přejeme Vám i Vaší paní hodně úspěchů a radosti z práce.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A pro naše čtenáře. Při příležitosti oslav výročí 750 let založení obce Krakovan budou manželé Vojtíškovi svoji keramiku vystavovat.

ZAHRÁDKÁŘI NA VÝLETĚ

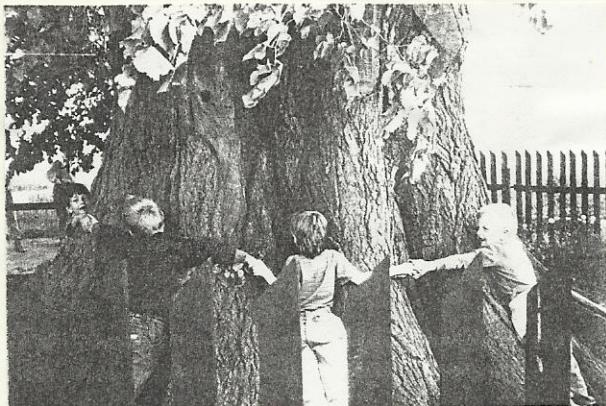
Sluncem zálité roubené chalupy skanzenu v Přerově nad Labem přivítaly účastníky zájezdu zahrádkářů z Krakovan. Celý skansen vytváří dojem ucelené návsi polabské vesnice. Ve všech chalupách je soudobé zařízení a dílničky vesnických živnostníků, ševců, švadlen atd.

K nejparádnějším stavením polabského muzea patří staročeská chalupa. Má malované okenice, pět místností i krásná kachlová kamna.

V zámku Mnichovo Hradiště, kam jsme přijeli po desáté hodině je krásné původní zařízení. Zámecká jídelna se sbírkou delftské fajánce /porcelánu/ a italský pokoj jsou chloubou zámku. Na tvrdé skále na způsob pevnosti je vystavěn hrad Kost. Ten jsme navštívili po obědě. V restaurovaných sálech hradu jsou sbírky pozdně gotického sochařství a malířství.

Cestou do Prachovských skal jsme zastavili u nejkrásnějšího stromu Českého ráje - Semtínské lípy vysoké 36m.

Obvod kmene 760 cm
změřilo osm dětí zájezdu.

Na okraji Prachovských skal stál ve 13. století hrádek Pařez, byl vybudován na ohromném balvanu.

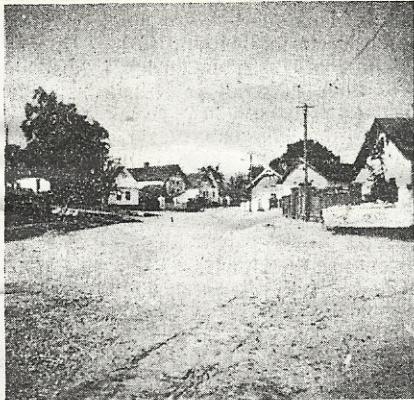
Po stručném seznámení s dějinami hrádku a pověstí o zajatkyni Mišce z Kumburku, byla prohlídka zříceniny a sklipků vytesaných ve skále.

Parkoviště uprostřed Prachovských skal - Sklípek bylo místem rozhodování. Zdatnější a méně unavení prošli nejkrásnější trasu Prachovských skal - Císařskou chodbu.

Všichni pak své putování zakončili v občerstvovacích zařízeních turistického centra.

Z DĚJIN NAŠÍ OBCE

Pohled do části obce Krakovany.

JAK VZNIKLO JMÉNO OBCE KRAKOVANY ?

V 11. - 12. stol. za vlády Vladislava I. a Soběslava dochází k osídlování Čech až na Chlumecko polskými osídlenci. Vzhledem k tomu, že tudy vedla polská /Kladská/ cesta - tehdy významná trasa od Jaroměře, přes Skřivany, okolo Chlumce nad Cidlinou, přes Poděbrady a Sadskou do Prahy, domnívají se historikové, že to byli právě polští osídlenci, kteří dali mnoha obcím jméno. Mezi nimi byly nejen Krakovany, ale i Božec, Lipek, Dlouhopolsko,

Opolany apod. Je tedy pravděpodobné, že Krakovany získaly své jméno od zakladatelů - Krakovanů, kteří kdysi přišli z polského Krakova.

KDO BYL DRŽITELEM OBCE KRAKOVANY ?

První písemná zmínka o Krakovanech je z roku 1244, kdy byla vesnice sídlem vladyky Honaty z Krakovan.

Prvotní roubená tvrz stávala pravděpodobně Na vrchu //dnes čp. 35/. Dalším z držitelů byl vladyka Vesel /v orig. Wezzel/, jehož erb uvádíme na titulní straně našich novin.

Roku 1325 prodal Krakovany sedleckému klášteru.

21. září 1436 dal král Zikmund zboží týnecké /tj. Bělušice, Kojice, Selmice, Chrčice, Vinařice, Lhotku, Krakovany a Týnec n. Labem/ zapsat Vankovi z Miletínka, majiteli pardubického panství.

Za vlády krále Vladislava /asi r. 1472/ byly tyto vesnice zastaveny Václavu Hrůzovi z Chelčic. Dalším držitelem se stal Mikuláš z Mezilesic. Ten prodal v roce 1510 týnecké zboží panu Vilémovi z Pernštejna.

Roku 1560 za vlády Ferdinanda, který po tomto panství nesmírně toužil, přešel majetek Pernštejnů do rukou císařské komory.